

SVEBRA 2021:2

Riktlinje för

Praktisk släckövning

Version 2

Denna norm är beslutad av SVEBRA och träder ikraft 2024-06-01

Innehåll

Praktisk släckövning	3
1. Bakgrund.....	3
2. Syfte	3
3. Definitioner	3
4. Referenser	3
5. Avgränsningar	3
6. Krav på instruktör	3
7. Krav på genomförande.....	4
8. Val av utrustning vid övning	4
8.1. Utrustning	4
8.2. Handbrandsläckare	4
9. Hållbarhet.....	5
10. Övrigt.....	5

Praktisk släckövning

1. Bakgrund

SVEBRA är en branschförening som arbetar för att göra samhället brandsäkrare. "Brandsäkrare" i komparativ beskriver att vi hela tiden vill åstadkomma mer och vi inser att världen förändras, nya risker tillkommer och brandsäkerhet är inget som någonsin ska tas för givet. Brandsäkerhet måste hela tiden underhållas, uppdateras och förbättras.

Genom att informera, utbilda, certifiera och skapa riktlinjer arbetar vi ständigt mot vår vision att göra samhället brandsäkrare.

2. Syfte

Syftet är att ge en rekommendation hur en praktisk släckövningen bör genomföras. Syftet med den praktiska släckövningen är att ge deltagaren en grundläggande kunskap i handhavande av handbrandsläckare.

3. Definitioner

Norm- och certifieringskommitté:	SVEBRAs kommitté som tar beslut över SVEBRAs normer och certifieringar.
Arrangör:	Företag som anordnar utbildningen.
Instruktör:	Person som utbildar slutdeltagaren.
Beställare:	Den som har för avsikt att utbilda sin personal och har anlitat arrangören.

4. Referenser

I denna norm finns referenser till följande dokument:

SVEBRA dokument SVEBRA 2011:1	Grundläggande brandskyddsutbildning, GBU
-------------------------------	--

5. Avgränsningar

Denna riktlinje avser praktisk släckövning med fokus på hur man hanterar släckutrustning.

6. Krav på instruktör

Instruktör ska ha erfarenhet av praktisk handbrandsläckning och handgreppen på den utrustning som används samt vara bekväm i rollen som instruktör och tala inför grupp.

Instruktören ska kunna hantera den sjukvårdsutrustning som finns på plats enligt punkt 7 och deltagit på en första hjälpen utbildning enligt HLR-rådets riktlinjer eller motsvarande.

7. Krav på genomförande

Genomförandet ska ske på lämplig plats och riskbedömning bör ske innan övningen påbörjas. Det ska finnas relevant första hjälpen utrustning och snabb möjlighet till larmning.

Efter genomförd behörighetsutbildning ska deltagaren ha färdigheter för att korrekt kunna hantera en handbrandsläckare.

Den praktiska släckövningen får med fördel även kompletteras med utbildning i hantering av vattenslang eller moment med kvävning av olika bränder med till exempel brandfilt. Detta är inte ett obligatoriskt krav enligt den här riktlinjen.

Utrustningen ska innehålla den utrustning som nämns i punkt 8 samt genomföras med följande moment:

- Deltagaren ska förstå syftet med plombering av en sprint samt hur den fungerar
- Varje deltagare ska under uppsikt av instruktör genomföra följande:
  - bära handbrandsläckaren i bärhandtaget och dra ut en säkring enligt anvisning
  - ta loss slangen från fästet och rikta munstycket och slangen mot lågornas bas
  - påföra släckmedel tills elden är släckt

Beakta eldningsförbud eller annat lokalt förbud mot användning av öppen eld, då bör övningen genomföras med släcksimulator eller ställas in.

8. Val av utrustning vid övning

8.1. Utrustning

Accepterad utrustning kan vara släcksimulator eller ett gasol/eldningskar. Gasol/eldningskaret ska minst ha storlek 0,25 m² och hela arean ska vara täckt av synliga flammor.

8.2. Handbrandsläckare

Under övningen ska det främst utbildas i den släckutrustning som deltagaren har i sina lokaler. Med beaktande av följande:

8.2.1 Vattensläckare

SVEBRA rekommenderar att i första hand använda släckare med rent vatten vid släckövning.

8.2.2 Vätske- och skumsläckare

Andra typer av vätskesläckare till exempel vatten med tillsats av salter eller skumsläckare är inte att rekommendera då man inte får tömma vätskan på marken eller i dagvattenbrunnar. Det kan innebära att man begår ett miljöbrott.

OBS! Använd aldrig vätskesläckare som innehåller tensider då dessa tar med sig gifter utvecklade i branden ner till grundvattnet.

8.2.3 Pulversläckare

Pulversläckare som används vid övning bör vara fylld med BC-pulver med låg släckeeffekt. BC-pulver är ett bättre val än ABC-pulver. BC-pulver ger mindre sekundärskador på ytor och elektronik och är lättare att sanera än ABC-pulver.

8.2.4 Koldioxidsläckare

Koldioxidsläckare är möjligt att använda där kursdeltagarna har koldioxidsläckare på sin arbetsplats. Om koldioxid används så ska det informeras om den kortare kastlängden för koldioxidsläckare till skillnaden mot övriga brandsläckare.

Säkerställ alltid att slang och diffusor är rätt monterad och inte är skadad för att minimera risken för till exempel köldskador av gasen eller slag av slangen.

8.2.5 Släcksimulator

Syftet med en släcksimulator är att kunna genomföra en släckövning utan riktig eld. Släcksimulator ska uppfylla följande:

- Simulator ska vara responsiv och svara realistiskt på hur släckmedlet påförs och känna av deltagarens agerande.
- Vid felaktigt agerande ska släckeeffekten utebli.
- Släckmedlets egenskaper (positiva såväl som negativa) ska kunna upplevas.
- Simulatorens ska ge deltagaren ett verkligt intryck genom bland annat realistiskt ljud och tömningstid.

8.2.6 Rökmaskin

Rökmaskin kan med fördel användas för att förstärka effekten, om det är möjligt.

9. Hållbarhet

Vid val av bränsle och släckmedel ska ämnen med lägsta möjliga miljöpåverkan användas. Överblivet bränsle och annat avfall efter släckövningen ska samlas upp och avfallet ska hanteras enligt uppgifter på säkerhetsdatabladet. Petroleumprodukter såsom diesel, bensin, E85 och andra bensinblandningar bör inte användas som bränsle vid släckövningen.

10. Övrigt

För utbildning på registrerat/klassat övningsfält ska gällande regler iakttas avseende tillåtna släckmedel.